

Sau bài học này, em có thể:

- Nêu được khái niệm tự lập.
- Liệt kê được các biểu hiện của người có tính tự lập.
- Hiểu được vì sao phải tự lập.
- Đánh giá được khả năng tự lập của bản thân và người khác.
- Tự thực hiện được nhiệm vụ của bản thân trong học tập, sinh hoạt hằng ngày, hoạt động tập thể ở trường và trong cuộc sống cộng đồng; không dựa dẫm, ỷ lại và phụ thuộc vào người khác.

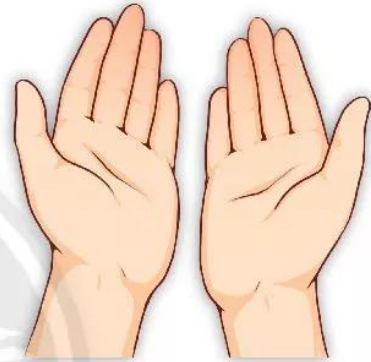

KHỞI ĐỘNG

► **Câu thơ sau thể hiện đức tính gì?**

*Bàn tay ta làm nên tất cả
Có sức người sỏi đá cũng thành cơm.*

(Hoàng Trung Thông)

KHÁM PHÁ

► **Em hãy đọc câu chuyện sau và trả lời câu hỏi:**

Làm bất cứ việc gì

Trước khi ra đi tìm đường cứu nước, Bác Hồ còn rất trẻ, mang tên Nguyễn Tất Thành. Lúc đó, anh Thành có một người bạn thân tên là Lê. Một lần, cùng nhau đi chơi phố, đột nhiên anh Thành nhìn thẳng vào mắt bạn và hỏi:

– Anh Lê, anh có yêu nước không?

Câu hỏi đột ngột khiến anh bạn ngạc nhiên, lúng túng trong giây lát rồi trả lời:

– Tất nhiên là có chứ.

– Anh có thể giữ bí mật không?

– Có.

Tôi muốn sang Pháp và các nước khác. Sau đó xem xét họ làm như thế nào, tôi sẽ trở về giúp đồng bào chúng ta. Nhưng nếu đi một mình, thật ra cũng có điều mạo hiểm như khi ốm đau. Anh muốn đi với tôi không?

– Nhưng bạn ơi, chúng ta lấy tiền đâu mà đi?

– Đây tiền đây. – Anh Thành vừa nói, vừa xòe rộng hai bàn tay – Chúng ta sẽ làm việc, chúng ta sẽ làm bất cứ việc gì để sống và để đi. Thế anh cùng đi với tôi chứ?

Bị lời cuốn vì lòng hăng hái của bạn, anh Lê đồng ý, nhưng sau khi nghĩ lại về cuộc phiêu lưu trên thì anh Lê không đủ can đảm để giữ lời hứa.

Vài ngày sau, người thanh niên Nguyễn Tất Thành đã ra đi tìm đường cứu nước...

(Theo Bác Hồ kính yêu, NXB Kim Đồng, 1980)

1. Vì sao Bác Hồ có thể ra đi tìm đường cứu nước chỉ với hai bàn tay trắng?
2. Theo em, thế nào là tự lập?

► Em hãy quan sát các hình ảnh dưới đây và nhận xét về hành vi của các bạn.

1. Theo em, đâu là biểu hiện của tự lập? Đâu là biểu hiện của chưa tự lập?
2. Vì sao chúng ta cần phải tự lập? Em hãy tự đánh giá khả năng tự lập của em so với các bạn trong các hình ảnh trên.
3. Tự lập có ý nghĩa như thế nào trong cuộc sống?

- Tự lập là chủ động, tự giác làm các công việc bằng khả năng, sức lực của mình.
- Biểu hiện của tự lập là: tự suy nghĩ, tự thực hiện, tự chịu trách nhiệm về quyết định của mình.
- Tự lập giúp chúng ta tự tin, có bản lĩnh cá nhân, dễ thành công trong cuộc sống, xứng đáng được người khác kính trọng.
- Để rèn luyện tính tự lập, chúng ta cần chủ động làm việc, tự tin và quyết tâm khi thực hiện hành động.

LUYỆN TẬP

- ▶ Em hãy quan sát **Bảng kế hoạch hoạt động trong hè** và nhận xét về tính tự lập của bạn Hoa.

BẢNG KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG TRONG HÈ

Lĩnh vực	Nội dung công việc	Biện pháp thực hiện	Kết quả
Học tập	<ul style="list-style-type: none"> - Học tiếng Anh - Làm bài tập hè 	<ul style="list-style-type: none"> - Học 5 – 7 từ mới mỗi ngày - 2 – 3 môn mỗi ngày 	<ul style="list-style-type: none"> - Thuộc được 100 từ mới - Hoàn thành bài tập hè
Lao động	<ul style="list-style-type: none"> - Dọn dẹp nhà cửa - Chăm sóc vườn cây của bà nội 	<ul style="list-style-type: none"> - Quét nhà mỗi ngày, tự rửa chén bát sau khi ăn - Tưới cây hằng ngày 	<ul style="list-style-type: none"> - Đôi lúc quên không quét nhà - Vườn cây xanh tốt
Sinh hoạt hằng ngày	<ul style="list-style-type: none"> - Rèn luyện sức khỏe 	<ul style="list-style-type: none"> - Chạy bộ quanh công viên mỗi ngày 	<ul style="list-style-type: none"> - Chỉ thực hiện được 2 tuần đầu
Hoạt động tập thể	<ul style="list-style-type: none"> - Tham gia hoạt động tập thể 	<ul style="list-style-type: none"> - Đăng kí tham gia sinh hoạt Đội ở phường 	<ul style="list-style-type: none"> - Có thêm được nhiều bạn mới, múa đẹp hơn

► **Đọc các tình huống dưới đây và trả lời câu hỏi:**

Tình huống 1:

Nhà An ở gần trường nhưng bạn ấy hay đi học muộn. Khi lớp trưởng hỏi lí do, An luôn nói: “Tại bố mẹ không gọi mình dậy.”

1. Em có đồng tình với An không? Vì sao?
2. Nếu là bạn của An, em sẽ làm gì?

Tình huống 2:

Đọc đề bài toán, có chỗ không hiểu, Hùng rủ Tâm đến nhờ cô giáo hướng dẫn. Tâm khuyên Hùng không nên làm như vậy.

1. Em có đồng tình với Tâm không? Vì sao?
2. Nếu là Hùng, em sẽ làm gì?

Tình huống 3:

Khi được cô giáo phân nhóm để thực hiện các nhiệm vụ học tập, Đạt nghĩ rằng làm việc nhóm sẽ dẫn tới sự ỷ lại, dựa dẫm vào người khác nên không tích cực tham gia.

1. Em có đồng tình với Đạt không? Vì sao?
2. Nếu là bạn của Đạt, em sẽ nói gì với Đạt?

► **Lập kế hoạch thể hiện tính tự lập.**

- Để chuẩn bị tham gia đợt cắm trại trong 3 ngày, em hãy lên kế hoạch cụ thể, chi tiết cho từng nhiệm vụ mà em sẽ thực hiện.
- Tưởng tượng bố mẹ đi công tác trong 1 tuần. Em sẽ lên kế hoạch và sống như thế nào khi không có bố mẹ ở nhà?

VẬN DỤNG

- Em hãy xây dựng và thực hiện kế hoạch khắc phục những biểu hiện thiếu tự lập của bản thân.
- Em hãy viết một lá thư ngắn hoặc một đoạn văn ngắn nhắc nhở bản thân tự lập hơn mỗi ngày.